

PDF hosted at the Radboud Repository of the Radboud University Nijmegen

The following full text is an author's version which may differ from the publisher's version.

For additional information about this publication click this link.

<http://hdl.handle.net/2066/93896>

Please be advised that this information was generated on 2019-04-20 and may be subject to change.

Herinneringen aan Frans Clauwens

Gert Heckman
Radboud Universiteit Nijmegen

July 25, 2011

Frans had al jong een uitzonderlijk talent voor wiskunde. In 1966 won hij als middelbare scholier de Nederlandse Wiskunde Olympiade met een bijna perfecte score van 138 uit 140. Het jaar erna, net 17 geworden, begon hij zijn studie wiskunde in Nijmegen, om het drie jaar later in september 1970 met een doctoraal examen cum laude af te sluiten. Na deze flitsende start kwam Frans in dienst als wetenschappelijk medewerker bij onze universiteit.

Door inspirerende colleges van zijn hoogleraar meetkunde Henry Varma besloot Frans promotieonderzoek te gaan doen op het gebied van de differentiaaltopologie. Na een eerste jaar literatuurstudie in Nijmegen vertrok Frans in zijn tweede jaar naar Liverpool om zich verder te bekwamen onder leiding van de vooraanstaande Britse wiskundige Terry Wall. In 1975 promoveerde hij in Nijmegen op het proefschrift "Equivariant cohomology operations and the non-simply-connected surgery obstructions" met Henry Varma als promotor. Dit werk resulteerde in diverse publicaties, onder andere in toptijdschriften als *Comptes Rendues* en *Inventiones*.

Frans was een perfectionist, en het publiceren viel hem niet gemakkelijk. Slechts met tussenpozen volgden zijn latere publicaties, meestal pas wanneer hij anderen moest begeleiden, zoals Paul Wolters, die in 1990 bij hem promoveerde, en recentelijk nog Jorik Mandemaker, die bij hem afstudeerde.

Zijn onderwijs gaf Frans met veel plezier en veel toewijding. Zijn geliefde topologie heeft hij aan vele generaties studenten onderwezen. Bij het klimmen der jaren werd lesgeven meer en meer zijn hoofdtaak. Hij was vele jaren lid van de examencommissie en de opleidingscommissie, en bij het maken van opgaven voor het Nijmeegs wiskundetoernooi was Frans steeds actief betrokken.

Het was een grote schok toen in het najaar van 2010 bleek dat Frans zo ernstig ziek was. In vol vertrouwen heeft hij de behandelingen ondergaan, zowel de chemokuur als de operatie. Tegelijkertijd was hij er zich van bewust dat zijn toekomst ongewis was geworden. Het afgelopen jaar heeft Frans nog 6 artikelen op de wiskunde preprintserver gezet. Doelbewust wilde hij wat binnen bereik was nog afronden. Een paar weken voor zijn overlijden vroeg Frans mij of ik wilde informeren naar een artikel over knopentheorie, dat hij al enige tijd geleden had ingediend bij een tijdschrift, maar waarover hij nog geen eindoordeel had ontvangen. Per omgaande kreeg ik van de editor van het tijdschrift de reactie dat zijn artikel zeer interessant was, en zeker zou worden gepubliceerd. Het deed hem zichtbaar goed dit te horen, zodat ook deze taak weer was afgerond.

We kennen Frans als een bescheiden mens, die mild was in zijn oordeel over anderen. Heel flink stond hij in zijn ziekte. Ik heb hem één keer tot tranen toe ontroerd meegemaakt, namelijk toen ik hem een ansichtkaart gaf, die ondertekend was door alle studenten van het college Symmetrie, dat ik van hem had overgenomen. Die belangstelling van de studenten, dat raakte hem zeer.

Frans is op 61-jarige leeftijd te vroeg gestorven. Dit voorjaar had hij een sabbatical gepland, maar de invulling hiervan liep natuurlijk anders dan hij zich had voorgesteld. Hij hield erg van cultuur. Vele prachtige kunstboeken sierden zijn boekenkast. Typerend voor zijn grondigheid was dat hij de hele serie Capitoool reisgidsen compleet had, twee planken vol. Slechts van een klein deel had hij de steden pas bezocht, en ongetwijfeld had hij plannen voor na zijn pensioen.

Ik eindig met het zo passende franse afscheidswoord: Adieu, Frans!